

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 22Csp/60/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202834
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mochnáčová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5618202834.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, sudkyňou JUDr. Martinou Mochnáčovou, v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, konajúci na území SR prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava - Staré mesto, IČO: 47 258 713, zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: G. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom G.. B.Z. XXXX/X, XXX XX J. Q., v spore o zaplatenie 506,72 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 394,49 eur, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 16. 11. 2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku sa žaloba zamietá.

III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou okresnému súdu dňa 08. 10. 2018 sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 506,72 eur spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 24,20 % ročne zo sumy 424,94 eur od 16. 11. 2015 do zaplatenia a s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 471,72 eur od 16. 11. 2015 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Uviedol, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., uzavrela dňa 29. 03. 2015 so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok veriteľa poskytnúť žalovanému viazaný spotrebiteľský úver vo výške 594,49 eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami, a to formou 7 mesačných splátok vo výške 95,96 eur so splatnosťou prvej splátky dňa 15. 04. 2015. Na základe uvedeného spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. poskytla žalovanému úver tak, že dňa 07. 04. 2015 uhradila požadované peňažné prostriedky na účet predajcu. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradil veriteľovi do dnešného dňa len časť dlžnej sumy, a to 200,- eur, čo preukazuje výpis z úverového účtu žalovaného a potvrdenie o prijatých splátkach, ktoré žalobca pripojil. Dňa 15. 11. 2015 nastala zročnosť poslednej dohodnutej splátky, čím sa fakticky stal splatný celý dlh žalovaného, keďže ostatné splátky už boli zročné skôr. Žalobca konštatoval, že žalovaný má voči žalobcovi neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 506,72 eur (424,94 eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny, 26,53 eur z titulu dlžných úrokov z úveru, 20,25 eur z titulu dlžného poistného z úveru, 35,- eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 24,20 % ročne zo sumy 424,94 eur od 16. 11. 2015 až do zaplatenia a úroky z omeškania

vo výške 5,05 % ročne zo sumy 471,72 eur od 16. 11. 2015 do zaplattenia (žalobca si neuplatňoval úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). K žalobe bola pripojená Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 29. 03. 2015, súhlas so spracovaním osobných údajov, prehľad splácania úveru, Potvrdenie o odfinancovaní peňažných prostriedkov, Potvrdenie o prijatí splátok, Predžalobná upomienka s doručenkou a výpis z francúzskeho obchodného registra.

2. Žalovaný sa k podanej žalobe písomne nevyjadril.

3. Okresný súd vykonal dokazovanie v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, pričom zistil skutkový stav nasledovne.

4. Právny predchodca žalobcu, spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., uzavrela dňa 29. 03. 2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky v sume 594,49 eur, ktoré mali byť splatené v 7 mesačných splátkach po 95,96 eur s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 15. 04. 2015 a posledná splátka dňa 15. 10. 2015. V zmysle zmluvy bola výška úrokovej sadzby dojednaná na 24,20 %, ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 27,05 %, priemerná RPMN dosiahla 21,35 %. V zmysle zmluvy celková čiastka k zaplatteniu predstavovala 643,37 eur. Strany si zároveň dojednali poistenie vo výške 4,41 %. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že úver bol poskytnutý za účelom financovania tovaru, ktorého cena dosiahla 694,49 eur a žalovaný priamo predajcovi zaplatil 100,- eur.

5. Žalobca v žalobe tvrdil a zároveň to vyplýva aj z prehľadu splácania na čísle listu 23 spisu, že žalovaný doposiaľ uhradil v zmysle zmluvy celkovo 200,- eur.

6. Z obsahu potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov zo dňa 19. 09. 2018 vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému celkovo sumu 594,49 eur.

7. Z obsahu Predžalobnej upomienky zo dňa 14. 01. 2016 je zrejmé, že spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. požiadala žalovaného o úhradu dlžnej sumy vo výške 424,94 eur, dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 46,78 eur a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 35,- eur.

8. Z obsahu výpisu z francúzskeho Hlavného zápisu v obchodnom a podnikovom registri k 12. júlu 2016 vyplýva, že spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE, SA sa zúčastnila cezhraničného zlúčenia so spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a.s.

9. Je nepochybné, že právny vzťah sporových strán má spotrebiteľský charakter - pri jeho vzniku konal právny predchodca žalobcu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zatiaľ čo žalovaný nevstúpil do právneho vzťahu v kontexte svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 29. 03. 2015). Rovnako možno konštatovať, že Zmluva zo dňa 29. 03. 2015 založila medzi sporovými stranami vzťah zo spotrebiteľského úveru v zmysle definície formulovanej v § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom k 29. 03. 2015.

10. Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ Zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Treba zdôrazniť, že údaj o RPMN a nákladoch na úver má slúžiť pre orientáciu spotrebiteľa pri výbere finančných produktov a tento musí byť stanovený na základe všetkých úrokov a poplatkov spojených s poskytnutím spotrebiteľského úveru tak, aby dával pravdivý obraz o cene finančného produktu. Ak dodávateľ skresľuje informácie o poskytovanej službe tak, že uvedie nesprávny údaj o nákladoch na úver, potom zjavne ovplyvňuje ekonomické správanie zákazníka.

11. Zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 11 ods. 1 písm. d/ priamo sankcionuje nesprávnosť údajov o výške ročnej percentuálnej miery nákladov v neprospech spotrebiteľa bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Súd má za to, že použitie tejto regulácie je možné aj na prípady nesprávnosti údajov o výške nákladov na úver, pretože vo svojom dôsledku ide o rovnaký typ informácie pre

spotrebiteľa ako je výška RPMN a takisto môže vyvolať klamlivý pohľad na výhodnosť toho ktorého produktu dodávateľa.

12. Z obsahu zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je zrejmé, že jej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov v sume 594,49 eur, ktoré mali byť splatené v siedmich splátkach po 95,96 eur. Jednoduchým matematickým výpočtom možno dospieť k záveru, že celková suma, ktorú mal žalovaný zaplatiť, dosiahla sumu 671,72 eur (7 x 95,96 eur). Pokiaľ zmluva obsahovala údaj o celkových nákladoch na úver vo výške 643,37 eur, išlo o položku, ktorá nezodpovedala parametrom uvedeným v zmluve. Rovnako vychádzajúc z údajov úverovej zmluvy mal správny údaj RPMN predstavovať 44,07%, nie deklarovaných 27,05% (Portál finančnej osvety a ochrany finančného spotrebiteľa Ministerstva financií SR Z.:/.E..W.-Y.). Pre úplnosť na tomto mieste súd uvádza, že strany si dojednali aj poisťné vo výške 4,41%, avšak zo skutkových tvrdení žalobcu nevyplývalo, či poisťné navyšovalo mesačnú splátku alebo bolo zahrnuté v splátke, nevyplývalo to ani z obsahu zmluvy. Ak žalobca v žalobe poukázal na konkrétnu mesačnú splátku v sume 95,96 eur, súd vychádzal z daného údaja a pri posudzovaní nákladov na úver žiadne ďalšie položky nezapočítaval, pretože žalobca žiadne ďalšie sumy v rámci skutkových tvrdení nedefinoval. Právny predchodca žalobcu zjavne uvádzal v zmluve nižšiu sumu nákladov na úver, ktorú mal žalovaný splatiť, ako bolo reálne stanovené na základe výšky a počtu splátok, čím mohol získať konkurenčnú výhodu a tento postup nebol objasnený nijakými skutkovými tvrdeniami.

13. V súvislosti so žalovaným nárokom požadoval žalobca aj úhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 35,- eur, k čomu však neboli formulované žiadne skutkové tvrdenia; v tomto smere teda žalobca neunesol bremeno tvrdenia (§ 150 ods. 1 CSP). Bez potrebného vysvetlenia ostala aj suma 20,25 eur (dlžné poisťné), ktoré žalobca označil len sumou bez formulovania spôsobu jeho výpočtu (pozn. poisťenie bolo v zmluve dojednané len percentuálnym spôsobom, ako už bolo spomenuté vyššie). Bolo na žalobcovi, aby súdu uviedol dostatočný rozsah argumentov v nadväznosti na predložené listiny, ktoré by umožňovali riadne preskúmať uplatnenú žalovanú sumu v uvádzanej časti. Súd nemal povinnosť hľadať v jednotlivých predložených listinách skutočnosti potrebné na posúdenie uplatňovanej sumy (§ 132 ods. 2 CSP) a keďže samotná žaloba nedostatočným spôsobom vysvetlila žalovaný nárok, bol súd nútený žalobu v tomto rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú.

14. Pokiaľ ide o žalobný návrh v časti o zaplatenie úrokov po splatnosti úveru, tento súd tiež zamietol. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa má za následok absenciu požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Takýto stav súd nemôže pripustiť, pretože by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za situácie, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 z 30. júna 2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/151/2017, 7Co/1/2018).

15. Vychádzajúc zo záveru, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, okresný súd priznal žalobcovi len rozdiel medzi istinou úveru a splatenými prostriedkami vo výške 394,49 eur (594,49 eur mínus 200,- eur). O úrokoch z omeškania rozhodol súd podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., pričom počiatok omeškania stanovil od momentu uvedeného v petite žaloby. Žalobcovi by patrili úroky z omeškania z každej jednotlivéj omeškanej splátky; keďže boli uplatnené až od času po splatnosti poslednej splátky úveru, súd musel rešpektovať danú požiadavku.

16. Žiada sa zdôrazniť, že vo veci bolo nariadené pojednávanie a aj na ňom mohol žalobca uplatniť svoje nároky, navrhnúť prípadné dôkazy a byť konfrontovaný s predbežným právnym názorom súdu na danú vec, ako aj ďalšími vykonanými dôkazmi. Pokiaľ sa na pojednávaní nezúčastnil, potom uvedené musí ísť na jej ťarchu. Jedným zo základných princípov sporového konania je princíp ústnosti (čl. 12 Základných princípov CSP), ktorým sa umožňuje stranám sporu efektívne uplatňovať procesné práva a dosiahnuť tak naplnenie práva na súdnu ochranu. Ak sa strana sporu nezúčastní na pojednávaní, je to jej výlučné právo, ktoré však môže viesť (ako je tomu v danej veci) k zavŕšeniu súdneho konania čiastočne v jej neprospech.

17. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, pričom vychádzal z približne rovnakého úspechu oboch sporových strán v konaní. Žalobca žiadal celkovo zaplatiť sumu 942,89 eur (istina v sume 506,72 eur, úroky vyčíslené ku dňu vyhlásenia rozsudku v sume 354,14 eur a úroky z omeškania vyčíslené ku dňu vyhlásenia rozsudku v sume 82,03 eur) a bola mu priznaná suma 463,09 eur (istina v sume 394,49 eur a úroky z omeškania vyčíslené ku dňu vyhlásenia rozsudku v sume 68,60 eur), z čoho vyplýva úspech žalobcu v rozsahu 49,11 %, čomu zodpovedal úspech žalovaného v rozsahu 50,89 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.